

— Ναι, ἀμαρτίαν. Δὲν μοῦ λέγεις οὔτε ἓνα λόγον ἐλπίδος καὶ παρηγορίας, ἐν ᾧ πρόκειται νὰ φύγῃς! Μὲ ἀφίνεις τὴν δυστυχῆ καὶ δὲν μοῦ λέγεις τίποτε, ἓνα λόγον!...

— Τί θέλεις νὰ σοῦ εἶπω;

— Ἐεῦρω καὶ ἐγώ; ὅταν θέλῃς ἠξεύρεις νὰ ὁμιλῆς, καὶ τώρα...

— Εἶσαι παράξενη! τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω;

— Νὰ μοῦ εἶπῃς ἓνα καλὸν λόγον...

— Ὅλα τὰ ἴδια μοῦ ψάλλεις... ἀπεκρίθη ἐκεῖνος μετὰ σκληρότητος καὶ ἐγειρόμενος.

— Μὴ θυμῶνεις, ὑπέλαβεν ἡ κόρη, Βίκτωρ Ἀλέξανδριτζ, καταπνίγουσα τοὺς λυγμούς της.

— Δὲν θυμῶνω, ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἀληθῶς ἀνυπόφορος. Τί θέλεις λοιπόν; Ἐεῦρεις πολὺ καλὰ ὅτι δὲν εἰμφορῶ νὰ σὲ πᾶρω, τί λοιπὸν θέλεις;

Καὶ ταῦτα λέγων περιέμενε τὴν ἀπάντησιν τῆς νέας, ἐτοιμαζόμενος συγχρόνως νὰ ἀπέλθῃ. Ἐκεῖνη δὲ τραυλίζουσα.

— Ἐχω, φαίνεται, ἄδικον, εἶπε· δὲν θέλω τίποτε, τίποτε... καὶ τὰ δάκρυα ἤρχισαν νὰ ῥέωσιν ὡς ποταμὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της.

— Ἐ! Ἐδῶ εἴμεθα! Δὲν μᾶς ἤρκει ἡ πρῶτὴ βροχὴ, ἔχομεν τώρα καὶ δάκρυα, εἶπε ψυχρῶς ὁ Βίκτωρ.

— Δὲν θέλω τίποτε, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνη κλαίουσα καὶ κρύπτουσα τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν χειρῶν της. Ἀλλὰ τί θὰ γείνω; Πῶς θὰ μὲ βλέπουν οἱ γονεῖς μου τὴν δυστυχῆ, τὴν ἐγκαταλελειμμένην! Θὰ μοῦ δώσουν ἄνδρα κἀνένα χωρικόν, τὸν ὅποιον δὲν θὰ εἰμφορῶ νὰ ἀγαπήσω... Ἀχ! τὸ κεφάλι μου, ἡ δυστυχῆς!

— Ψάλε, ψάλε, ἐψιθύρισεν ὁ Βίκτωρ ἀνυπομονῶν.

— Μόνον α' Ακουλίνα μου» ἂν μοῦ ἔλεγε...

Ὁ πόνος ἔθραυσε τὸ στήθος τῆς δυστυχοῦς καὶ δὲν τὴν ἀφινε νὰ τελειώσῃ. Ἀφέθη νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς γλῶσσης καὶ ἔδωκεν ἐλευθέραν ἐξοδὸν εἰς τὴν προμερὰν της λύπην. Ὅλον τὸ σῶμα τῆς ὑφίστατο σπασμωδικὴν ταραχὴν, ἡ δὲ κεφαλὴ καὶ οἱ ὠμοὶ της ζωηρῶς ἀνεπήδων. Ὁ πικρὸς καὶ βαθὺς πόνος, ὃν ἐπὶ τόσῃν ὥραν εἶχε καταπνίξει, ἐξεδικεῖτο τώρα καὶ τὴν περιέσφιγγεν ὅλην. Ὁ Βίκτωρ ὄρθιος τὴν παρετήρει ἐπὶ τινα χρόνον· δὲν τὸν κατεῖχε συγκίνησις, ἀλλ' ἀνυπομονησίς. Ἐπὶ τέλους ὕψωσε τοὺς ὤμους, ἐστράφη πρὸς ἄλλο μέρος καὶ σχεδὸν παρευθὺς ἀπεμακρύνθη μὲ μεγάλα βήματα.

Μετά τινας στιγματὰς ἠσύχασεν ὀλίγον ἡ κόρη. Ὁρθῶσε τὴν κεφαλὴν, ἠγέρθη μετὰ σπουδῆς, παρετήρησε περὶ ἑαυτὴν καὶ διεκρίνεν ἐκεῖνον φεύγοντα. Ἠθέλησε νὰ τρέξῃ κατόπιν του, ἀλλ' οἱ πόδες της δὲν ὑπήκουον εἰς τὴν θέλησίν της... καὶ ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα... Ἐγὼ μὴ ἀντέχων πλέον εἰς τοιοῦτον θέαμα ἔσπευσα πρὸς αὐτήν. Ἀλλὰ εὐθὺς ἄμα ἡ δυστυχῆς μὲ

εἶδεν, ἐγένετό τις ἀντιπερισπασμὸς ἐν αὐτῇ· ἠγέρθη ἀφίνουσα ἀσθενῆ κραυγὴν καὶ ἠφάνισθη διὰ μέσου τῶν δένδρων τοῦ δάσους. Τὰ ἄνθη της εἶχον μείνει ἐκεῖ ἐρριμμένα καὶ οἶονεὶ ἐγκαταλελειμμένα...
Σ***

ΤΡΕΙΣ ΗΜΕΡΑΙ ΕΝ ΤΗΝΩΙ

Συνίεμα καὶ τέλος· ἰδί σελ. 265

Δ'

Ἡ μονὴ τῶν γυναικῶν.—Ἡ πρὸς τὴν μονὴν ὁδός.—Αἱ ἡμίονοι τῆς Τήνου.—Ἐν τῇ ἡγουμενίῳ.—Ἀδελφὴ Μελλάνη.—Τὸ νεκροταφεῖον τῶν καλογραϊῶν.—Ζωή.—Εἰς τὸν Ἐσπερινόν.—Ἀναχώρησις.

Ὡς ἀκρόπολις δεσποζούσα τῆς πόλεως, ἐπὶ τῆς ῥάχως ὑψηλοῦ καὶ ἐνιαχοῦ ἀποκρήνου βουνοῦ, κεῖται ἡ ἐν Τήνῳ πασίγνωστος μονὴ τῶν γυναικῶν. Ἐνεκα τῆς περιφανοῦς δὲ θέσεως καὶ τοῦ θελκτικοῦ μυστηρίου, ὅπερ ἐγκλείει αὐτὴ ἡ ἰδέα γυναικεῖου μοναστηρίου, οἱ πλείστοι τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν νῆσον ἐννοοῦσι νὰ ἐλθῶσι καὶ πρὸς τὴν μονὴν μεθ' ὅλον τὸ δύσβατον καὶ ἐπίπονον τῆς ἀνωφερῶς ὁδοῦ.

Πρέπει ὅμως νὰ ἔχη τις πλουσίαν συλλογὴν ὑποδημάτων ἢ ἀναβῆ διὰ τοῦ κατ' εὐφημισμὸν λεγομένου δρόμου, ἡ τουλάχιστον τῶν τραχέων τὰ πέλαματα τῶν ποδῶν, ὥστε ἀναλαμβάνων ἐν τῇ χειρὶ τὰ ὑποδήματα νὰ περιπατῇ γυμνόπους ἐπὶ τῶν κοπτερῶν λίθων. Εὐτυχῶς διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας οὐδέτερον τῶν προσόντων τούτων ὑπάρχουσι διαθέσιμοι οἱ ἡμίονοι τῆς Τήνου.

Οἱ ἡμίονοι οὗτοι πολὺ μέτριον ἔχοντας τὸ ἐξωτερικὸν φέρουσιν ἰδιόρρυθμόν τι σάγμα, ἐφ' οὗ κἀθηταὶ τις ἀναπαυτικώτατα, συγκείμενον δὲ ἐξ ὁμαλοῦ προσκεφαλαίου καὶ δύο ξύλων ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν τεθειμένων ἐν εἴδει μικρῶν τόξων, ἀφ' ὧν δύνανται νὰ κρατῶνται οἱ μᾶλλον ἀδαεῖς τῆς ἱππασίας κατὰ τὰς ἀνωμαλίας τῆς ὁδοῦ. Οἱ ἡμιονοὶ περιέρχονται τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως σύροντες ἡμιόνους πρὸς ἐνοικίαςιν, ἔτεροι σταθμεύουσιν ἐν ὑπαίθρῳ ἀναμένοντες πελάτας, καὶ μετὰ τῶν τελευταίων τούτων ἐκλέγω ἓνα ξανθὸν ἀγωγέα καὶ ἓνα μελαγχρινὸν ἡμίονον παραγγέλλων αὐτοῖς νὰ ἔλθωσι μετὰ τὸ γεῦμα νὰ μὲ παραλάβωσιν ἢ νὰ ἐλθῶμεν πρὸς τὸ πολυθύλητον Μοναστήριον.

* *

Ὁ καιρὸς ἐξηκολούθει ὁ αὐτὸς συννεφῶδης καὶ ψυχρὸς, ὅθεν ἠναγκάσθη νὰ παραλάβῃ ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου καὶ ὀλοκλήρον τὴν ἀποσκευὴν μου συγκειμένην ἐξ ἐνὸς ἐπανωφορίου καὶ μιᾶς ὀμβρέλλας. Οἱ ἡμίονοι ἐκτελοῦντες ἀενάως τὴν μετὰ τῆς πόλεως καὶ τοῦ μοναστηρίου ὁδὸν, γνωρίζουσι τόσον καλὰ πλέον τὰ καθήκοντά

των, ὥστε ἅμα ὡς ἀφεθῶσιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν θέλησιν παρακάμπτουσιν ἀλανθάστως δύο τρεῖς λιθοστρώτους δρομίσκους τῆς πόλεως βραδέως βαδίζοντες, ἅμα δ' ὡς εὐρεθῶσιν ἐκτὸς αὐτῆς ἐπισπύδουσι τὸ βῆμα ἀκολουθοῦντες τὴν γνωστὴν ὁδὸν τῆς μονῆς. Ὁ δὲ ἀγωγεὺς ἔπειτα ἄνευ ῥάβδου, ἀλλὰ μόνον παροτρύνων τὸν ἡμίονον διὰ τῆς στερεοτύπου ἐκείνης φράσεως, ἦν ἡ τηνιακὴ διάλεκτος ἐπενόησεν εἰδικῶς χάριν τῶν ἡμίονων :

— Οὐῆου ντές ! οὐῆου ντές !

Ἡ ὁδὸς ἐπὶ ἔν τεταρτον τῆς ὥρας καὶ πλέον εἶνε ὀμβρῆ, ἄρχεται δέ τις δυσπιστῶν πρὸς ὅσα κακὰ ἤκουσε περὶ τοῦ ποιοῦ αὐτῆς, καθ' ὅσον μάλιστα ἀκολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματός καὶ ὀλόκληρον τὴν γραμμὴν τῆς λοιπῆς ὁδοῦ, ὀφειδῶς ἔρπουσαν ἀνὰ τὰς κλιτύας λόφων καὶ βουνῶν, δὲν διακρίνει που ἔκτακτον ἀνωμαλίαν ἐδάφους ἀλλὰ μόνον ἀνωφέρειαν κατὰ μικρὸν καὶ κανονικῶς ὑψουμένην. Καθιστᾷ δ' ἔτι μᾶλλον εὐάρεστον τὸ πρῶτον τοῦτο τμήμα τῆς ὁδοῦ ἢ θεὰ τῶν ἐν ἐπιπέδῳ ἐκτάσει πρασίνων ἀγρῶν, ἐφ' ὧν ἀποτυπῶνται ὡς τόσαι λευκαὶ κηλίδες, πλεῖστα μικρὰ οἰκήματα, ἅτινα εἶνε ἰδιωτικὰ ἐκκλησιδία ἢ περιστερεῶνες· ἐνῶ καὶ ὁ παρὰ τῆ ὁδῷ ῥέων μικρὸς ῥύαξ τέρπει τὸν διαβάτην διὰ ποικίλων ἤχων οὓς μελωδεῖ, ὅτε μὲν ἐπὶ τῶν λείων χαλίκων ἀπλούμενος καὶ ἐν κελαρυσμῷ κυλίων τὰ κρυστάλλινα νερά του, ὅτε δὲ συσπειρούμενος καὶ βομβύζων ἐντὸς στενῆς καὶ βραχέως αὐλάκος.

Ἄλλ' ἐκ τῆς εὐάρεστου ταύτης καταστάσεως ἀποσπῶμαι αἴφνης βιαίως ἀνατινασσομένης ἐπὶ τοῦ σάγματος. Καὶ μετὰ τὸν πρῶτον ἐπέρχονται καὶ δεύτερος καὶ τρίτος καὶ ἄλλοι ἀλλήλοισι κλονισμοί. Ῥίπτων δὲ πρὸς τὰ κάτω τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν ὀλισθηρῶν βράχων, τῶν κυλιόμενων πετρῶν καὶ τῶν ἀκανθωδῶν λίθων, θαυμάζω τὴν ἐπιτηδειότητα μεθ' ἧς πατοῦσιν οἱ πόδες τοῦ ἡμίονου στερεοὶ καὶ ἀλάνθαστοι, προσκολλῶντες τὰς ὀπλὰς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὡς ὄστρεα, καὶ ἀμυπτοντες καὶ τινάσσοντες γοργῶς τὰ γόνατα ὡς αἴγαγροι εὐλύγιστοι καὶ ἑλαφροί. Ἐμαθον δὲ κατόπιν καὶ ἀνέκδοτον τι δηλοῦν τὴν ὄλως ἔκτακτον ἀγχινοίαν τῶν ζώων τούτων : "Ἐν τινι χωρίῳ κατῴκει τυφλὸς ὀνόματι Κρόκος. Ὁ τυφλὸς αὐτὸς μεταβαίνων ἐνίοτε ἕνεκα ἐργασίας εἰς τὴν πόλιν ἐξενίξτο ἐναλλάξ ὅτε μὲν ἐν τῷ οἴκῳ ἐνὸς φίλου του, ὅτε δὲ εἰς τὸν οἶκον ἐτέρου." Ἦρχετο δὲ ἐπὶ τοῦ ἡμίονου του, οὐ μόνον ἀφιέμενος εἰς τὴν εὐφύιαν αὐτοῦ κατὰ τὴν στενὴν καὶ δύσβατον ὁδὸν, ἀλλ' ἔτι δηλῶν διὰ συμβολικοῦ τινος σημείου εἰς τῖνα οἶκον ἤθελε νὰ καταβῆ, παρὰ τὴν θύραν τοῦ ὁποίου τὸ θαυμάσιον φορητὸν τὸν ὠδήγει ἀκριβέστατα.

* *

Ἐνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ἀθλίας ὁδοῦ ὑψοῦνται μικροὶ τοῖχοι λιθοκτιστοὶ, κατεσκευασμένοι δηλαδὴ ἐκ τῶν γνωστῶν τηνιακῶν πλακῶν τεθειμένων ἐπ' ἀλλήλων. Οἱ τοῖχοι οὗτοι ἐμποδίζουσι τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πτώσιν χωμάτων καὶ λίθων ἐκ τῶν γειτονικῶν ἀγρῶν, ἐξ ὧν θὰ καθίστατο βεβαίως ἀδιάβατος. Καὶ οἱ ἀνὰ τὰς κλιτύας δὲ τῶν βουνῶν καλλιεργημένοι ἀγροὶ εἶνε οὕτως εἰπεῖν κλιμακῶτοι, ἦτοι ἀνὰ τέσσαρα ἢ πέντε βήματα παράλληλοι γραμμαὶ τοιχίσκων ἐκ πλακῶν συγκρατοῦσι τὰ χώματα, ἅτινα ἄλλως ἀνὰ πᾶσαν βροχὴν θὰ παρεσύροντο μετὰ τῶν λιπασμάτων καὶ ὄλης τῆς σποράς.

Ἐκ τῶν αὐτῶν πλακῶν συναντᾷ τις κατεσκευασμένα καὶ οἰκήματα παρὰ τὴν ὁδόν, ἅτινα εἰς πρώτην θέαν ὡς ἐκ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς αὐτῶν ἐνθυμίζουσι τὰ σπήλαια καὶ τὰς κατοικίας τῶν Κραναῶν, καθόσον δὲν ἔχουσιν οὐδὲ ξυλίνας θύρας οὐδὲ φύλλα παραθύρων, ἀλλὰ μόνον εὐρείας ὀπὰς ἀντὶ εἰσόδων καὶ φεγγιτῶν. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε προϊστορικῆς ἐποχῆς λείψανα, ἀνήκουσι μάλιστα εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν καὶ καλοῦνται ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων βοῦδίσπητα, διότι φυλάττουσιν ἐντὸς αὐτῶν τοὺς βόας ὅταν ἀροτριῶσιν ἢ σπεῖρωσι τοὺς πλησίον ἀγρούς. Ὅπου ὑπάρχουσι δάση κατασκευάζουσι τὰ οἰκήματα τῶν ζώων οἱ χωρικοὶ ἐκ ξύλων καὶ κλάδων, ἐνταῦθα κοινότατον καὶ ἀφθονον προῖον εἶνε οἱ λίθοι καὶ φυσικώτατα οἱ ἄνθρωποι ἐχρησιμοποίησαν αὐτοὺς ὅπως ἠδύναντο. Καὶ ὅμως ἡ βάρβαρος ὄψις τῶν ἐρήμων αὐτῶν οἴκων ἐμποεῖ ἰσχυρὰν αἰσθησιν εἰς τὸν διερχόμενον ξένον ἀναζητοῦντα ἐν τοῖς οὐτῶν συνθεθειμένοις λίθοις μυστηριώδη τινα σημασίαν.

Ἐκτὸς τούτων οὐδὲν ἄλλο προσοχῆς ἄξιον συναντᾷ τις καθ' ὁδόν, μόνον ἐκκλησιδία τινα καὶ δύο ἢ τρία μικροσκοπικὰ καταστήματα ἀναφυκτικῶν ποτῶν, ὧν οἱ διευθυνταὶ τείνουσι πρὸς τοὺς διαβάτας ποτήρια ῥακῆς ἢ ἀπολελιθωμένα λουκούμια μετὰ ψυχροῦ ὕδατος.

* *

Ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πύλης τοῦ μοναστηρίου ἐξωγραφημένη ἡ Παναγία τείνει φιλοξένως τὴν μητρικὴν ἀγκάλην πρὸς τοὺς προσερχομένους ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῆς.

Καταλιπὼν τὸν ἡμίονον εἰς τὴν φύλαξιν τοῦ ἀγωγέως εἰσέρχομαι ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου διὰ τῆς εὐρείας εἰσόδου. Συναντῶν δὲ τὸ πρῶτον πρεσβυτίδα μοναχὴν ἐρωτῶ :

— Ποῦ εἶνε τὸ ἡγουμενεῖον ;

Καὶ ἐκείνη χωρὶς νὰ μοὶ ἀπαντήσῃ προηγεῖται ἐπὶ μικρὸν καὶ μοὶ δεικνύει διὰ τοῦ δακτύλου χαμηλὸν οἰκημα, πρὸς ὃ ἀνέρχεται μικρὰ κλιμαξ. Πλησίον αὐτοῦ βλέπω καὶ τὴν ἀνοικτὴν θύραν ναοῦ καὶ τινὰς ξένους ἐντὸς αὐτοῦ

καί πολλές μοναχάς καθημένας παρὰ τὸ κατώφλιον.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἡγουμενείου μὲ ὑποδέχεται ἐπιχαρίτως μειδιῶσα ὑπὸ τὴν μέλαιναν καλύπτραν της νεαρᾶ μοναχῆ ἀβροτάτη τὴν μορφήν καὶ τοὺς τρόπους, σπεύδει δὲ πρὸς παρακείμενον δωμάτιον κρᾶζουσα τὴν ἡγουμένην. Ἡ αἰθούσα ἐν ἣ εὐρίσκομαι εἶνε ἀπλουστάτη τὴν διακόσμησιν, μόνον δὲ αἱ ἐπὶ τῶν τοίχων ἀνηρτημένα. Ἱερὰ εἰκόνες καὶ μέγα ἀρχαῖκόν ἐκπρεμὲς κινούμενον μετὰ βόγγου ἐν τινι γωνίᾳ καθιστώσι ἐπιβλητικὸν καὶ σοβαρὸν τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν πλαγίᾳ τις θύρα ἀνοίγεται καὶ προσέρχεται μοναχῆ ὑπερβάσα τὴν μέσῃν ἡλικίαν, μικρὸσωμος, τηροῦσα ὅμως ἔτι ἐπὶ τῆς μορφῆς τὰ ἀνεξάλειπτα ἴχνη ἐξόχου καλλονῆς. Ἡ γυνὴ αὕτη εἶνε ἡ ἡγουμένη Παῖσιᾶ. Δὲν εἶνε ὀμιλητικὴ, ἔχει ὅμως τὴν μεμετρημένην εὐγένειαν καὶ τὸ αὐστηρὸν ἦθος ἀληθοῦς ἡγουμένης. Μετὰ τὴν τυπικὴν ἀρχὴν πάσης συνδιαλέξεως, τὸ θέμα τῆς ὀμιλίας στρέφεται εἴτα φυσικὰ περὶ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ μοναστήριον.

— Πόσαι εἶνε ὄλαι αἱ καλογραῖαι ; ἐρωτῶ.

— Ἐκατὸν δέκα.

Κατόπιιν μανθάνω ὅτι ἡ ἐκλογή τῆς ἡγουμένης γίνεται ἀνὰ πενταετίαν διὰ ψηφοφορίας ὄλων τῶν καλογραιῶν, ὅτι μετὰ τῆς ἡγουμένης συνεργάζεται ἐν τῇ διευθύνσει καὶ συμβούλιον ἐκ τριῶν πρεσβυτέρων, ὅτι αἱ μοναχαὶ διαιροῦνται εἰς τέσσαρας τάξεις : τὴν τῶν δοκίμων, τῶν ῥασοφόρων, τῶν σταυροφόρων καὶ τῶν μεγαλοσχήμεων· ἡ χρηματικὴ κατάστασις τῶν πλείστων μοναχῶν μανθάνω ὅτι εἶνε ἀληθῶς ἀθλία. Τινὲς δὲ μάλιστα τρέφονται καὶ ἐνδύονται διὰ τῶν ὀκτῶ ἢ δέκα δραχμῶν, ἀς χορηγεῖ κατὰ μῆνα αὐταῖς ὡς βοήθημα· ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Καὶ ἄλλοι τινὲς ξένοι εἶχον εἰσέλθει εἰς τὴν αἰθούσαν. Ἡ δὲ νέα μοναχῆ, ἥτις μ' ἐδέχθη ἐν ἀρχῇ, εἶνε δ' αὕτη ἡ ὑποτακτικὴ τῆς ἡγουμένης, προσήλθε πάλιν φέρουσα πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας γλυκὸν καὶ καφὲν μετὰ ἐπταζύμων διπύρων. Ἐδήλωσα πρὸς τὴν ἡγουμένην ὅτι ἐπεθύμουν πολὺ νὰ παραστῶ εἰς τὸν ἑσπερινόν. Μαὶ ὑπεσχέθη δ' ἐκείνη λίαν εὐγενῶς ὅτι :

— Ἄν καὶ τὰς ἄλλαις ἡμέραις ὁ ἑσπερινὸς γίνεται εἰς τὰς πέντε θὰ εἶπῃ ὅμως σήμερον νὰ σημάνωσιν εἰς τὰς τέσσαρας χάριν τῶν ξένων.

Χαιρετίσας τὴν ἡγουμένην κατῆλθον τοῦ ἡγουμενείου ἵνα ἴδω καὶ ἄλλα τινὰ μέρη τοῦ μοναστηρίου, πρὸ πάντων δὲ τὸ νεκροταφεῖον τῶν καλογραιῶν, πρὸς τὸ ὁποῖον μὲ εἴλκυεν ἀκατάσχετος περιεργία.

Μεταξὺ τῶν παρὰ τῷ ναῷ καθημένων μοναχῶν, ὧν αἱ πλείσται ἦσαν δύσμορφοι καὶ προβεβηκυῖαι τὴν ἡλικίαν, διεκρίνετο μόνη ὡχρὰ ἀλλὰ διαυγῆς καὶ παρθενικὴ ἡ μορφή νεωτάτης μοναχῆς. Ἦθελον νὰ ἐρωτήσω ποῦ εἶνε τὸ νεκροταφεῖον· ἀντὶ ν' ἀποταθῶ πρὸς πᾶσαν ἄλλην, ἀπετάθην πρὸς αὐτήν. Ἀνήγειρε πρὸς ἐμὲ ἡρέμα τοὺς μαύρους, πλήρεις μελαγχολίας ὀφθαλμούς της καὶ μοὶ εἶπε :

— Εἶνε δύσκολον νὰ τὸ εὔρετε μόνος σας. θέλετε νὰ σας πάγω ἐγώ ;

Ἦτο τόσῳ ἀνέλπιστος ἡ πρότασις αὕτη ! ἀλλ' ἐλέχθη μετὰ τήσῃ παιδικῆς ἀφελείας, ὥστε δὲν ἐδίστασα ν' ἀποκριθῶ :

— Ἀκοῦτ' ἐκεῖ ἂν θέλω ! μόνον πῶς θὰ σας βάλω ἐς ἐκόπο.

— Ἄ, μπᾶ ! καὶ ἡγήθη ἐκ τῆς θέσεώς της.

— Ποῦ πηγαίνεις, ἀδελφὴ Μελάνη ; ἠρώτησε παρακαθημένη τις μοναχῆ.

— Στὸ κοιμητήριο μιὰ στιγμὴ, καὶ θὰ ἔλθω.

— Ἀδελφὴ Μελάνη λοιπὸν λέγεται ἡ ὀδηγός μου ; τί παραδόξον ὄνομα !

Ἐν τούτοις παραπλευρῶς αὐτῆς βαδίζων διερχομαι τοὺς στενωπάτους δρομίσκους τῆς μονῆς, διότι ἡ μονὴ δὲν ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς μεγάλου οἰκοδομήματος, ἀλλ' ἐκ πολλῶν μικρῶν κελλίων τῆδε κακεῖσε ἐκτισμένων, τῶν μὲν ἐπὶ τῶν δὲ, ὥστε ἔχει ὄψιν μικροῦ χωρίου μάλλον ἢ μοναστηρίου. Αἱ πετρώδεις ὁδοὶ εἶνε ἔρημοι, πάντα τὰ κελλία ἔχουσι κλειστάς τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα, καὶ μόνον ὄρνις τις ὀδηγεῖ τὰ τέσσαρα μικρὰ της εἰς βοσκὴν καὶ φεύγει ἔντρομος ἅμα ἰδοῦσα ἡμᾶς. Ἐν τῇ ἀγρίᾳ ἐκείνῃ ἔρημιά αἰσθάνομαι ἀκουσίως δυσάρεσόν τι αἰσθημα, ἀκούω ἀντὶ παντός ἤχου ζωῆς τὸν κρότον τῶν ἰδίων μου βημάτων καὶ ἀτενίζων παρ' ἐμοὶ τὴν πένθιμον περιβολὴν τῆς μοναχῆς.

— Ἀδελφὴ Μελάνη, πόσον καιρὸν ἔχετε ἐς τὸ μοναστήρι ;

— Εἴκοσι χρόνια.

— Καὶ πόσων ἐτῶν εἶσθε ; ἠρώτησα λίαν προπετῶς ἴσως, ἀλλ' ἐκπλαγείς ἐκ τῶν λόγων τῆς μοναχῆς.

— Ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν ἔμεινα ὀρφανή, μ' ἔφεραν ἐς τὸ μοναστήρι καὶ δὲν ἔφυγα πλεῖα ἀπὸ τότε.

Τώρα ἐννοῶ τὴν παιδικὴν ἀφελείαν, μεθ' ἧς προσηνήθη ἡ ἀγαθὴ κόρη νὰ μὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Αποσπασθεῖσα βρέφος ἔτι ἀπὸ τῆς κοινωνίας, δὲν ἐγνώρισεν οὐδὲ τὰς ἀδυναμίας, οὐδὲ τὰς προλήψεις αὐτῆς· ὁ μοναχικὸς βίος κατεκοίμισεν ἐν τῇ ψυχῇ της νεπὰ ἔτι τὰ πλείστα τῶν αἰσθημάτων καὶ ἀντικατέστησε ταῦτα πάντα μόνῃ ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἀπειρος πίστις, καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἀφοσίωσις. Θὰ εἶνε ὄντως ἀξία βαθεῖας μελέτης ἡ παραμορφωθεῖσα ψυχὴ τῆς κόρης αὐτῆς ! Ἡ-

θελον νὰ γνωρίζω πῶς φαντάζεται τὸν κόσμον, τὸν ὅποιον βλέπει μόνον ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ κελ-
λίου της ... Πόσα πράγματα κοινότατα, συνη-
θέστατα οὐδ' ὑποπτεύει ἴσως ὅτι ὑπάρχουσιν.

Ἄν εἶνε εὐτυχῆς ἢ δυστυχῆς μὴ γνωρίσασα
ποσῶς τὸν κόσμον, δὲν εἶνε τοῦτο ζήτημα ἐκ
τῶν ἀπλῶς λυομένων. Εἶνε τόσῳ πολυσύνθετος
ἡ ζωὴ ἢ πεπλασμένη ἐκ χαρᾶς καὶ λύπης, ἐξ
ἀγάπης καὶ μίσους, ἐξ ἀγαθότητος καὶ κακί-
ας, καὶ μυρίων ἄλλων ἀντιθέτων αἰσθημάτων,
ὥστε δὲν εἶνε οὐδὲ πάντοτε ὅμοιον, οὐδὲ πάν-
τοτε εὐδιάγνωστον τὸ σύμφυρμα ὄλων αὐτῶν
τὸ καλούμενον ἀνθρώπινος βίος. Ἀναντίρρητον
ὅμως εἶνε ὅτι ἡ κόρη αὐτὴ ἢ ἀπὸ τῆς βρεφι-
κῆς ἡλικίας κλεισθεῖσα ἐντὸς τῶν ὑγρῶν τοί-
χων τοῦ μοναστηρίου, ἢ διὰ τῆς μοναστικῆς
ἀνατροφῆς ἠρέμα ἐκβιασθεῖσα νὰ ὑποστῇ τὴν
σκληραγωγίαν καὶ τὰς κακουχίας μοναχῆς,
εἶνε θῦμα ἀξίον ἐλέου. Θῦμα τὸ ὅποιον φέρει
ἤδη ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς μορφῆς καὶ τοῦ γεγηρα-
κότος σώματος τὰ ἴχνη εἰκοσαετοῦς ταλαιπω-
ρίας. — Ἡ ἀτυχῆς αὐτὴ κόρη ἴσως θὰ ἀποθάνῃ
φθισικῆ. . .

* *

Τὸ νεκροταφεῖον εἶνε ἀπλοῦν προαύλιον ἐκ-
κλησιδίου πλακόστρωτον. Μεταξὺ τῶν πλακῶν
ὑπάρχουσιν δέκα νομίζω ἠριθμημένοι, ὑπ' αὐ-
τὰς δὲ θάπτονται αἱ ἀποθνήσκουσαι μοναχαὶ
ἄνευ ἐπιγραφῆς, ἄνευ ὀνόματος, φέρουσαι λα-
κωνικώτατον ἐπιτύμβιον μόνον τὸν ἀριθμὸν τῆς
πλακῆς!

Τὸ ἐκκλησίδιον εἶνε στενότατον καὶ κοσμεῖ-
ται μόνον ὑπὸ μερίστης τοιχογραφίας παρι-
στάσης ξιφῆρη καὶ ἀπειλητικὸν τὸν Ἀρχάγγελον
Γαβριὴλ. Φαίνεται δὲ τόσον ἔτοιμος νὰ ἐ-
πιπέσῃ κατὰ τοῦ θεωμένου, ὥστε ὑποχωρεῖ τις
καὶ ἀκουσίως.

Ἐνῶ περιεργαζόμενη τὸ ἀληθῶς ἀσκητικὸν
τοῦτο κοιμητήριον, ἐν ᾧ οἱ νεκροὶ ὕφισταντο
τόσας στερήσεις καὶ κακουχίας, ὕσας καὶ ζῶν-
τες, ἡ ἀδελφὴ Μελάνη ἠνοιξε μικρὰν θύραν χα-
μηλοῦ οἰκίσκου ἀριστερόθεν τοῦ ναοῦ κειμένου.

— Ἐλατ' ἐδῶ νὰ ἰδῆτε καὶ τὸ χωνευτήριον.

Ἐκ τοῦ σκοτεινοῦ ἐσωτερικοῦ ἐξήρχετο ὀσμὴ
τάφου, ἐντούτοις εἰσῆλθον ἵνα ἴδω, ἐνῶ ἡ μο-
ναχὴ ἐκράτει διὰ τοῦ τεταμένου βραχιόνος ἀ-
νοικτὴν τὴν θύραν. Καὶ εἶδον θέαμα πρὸ τοῦ
ὀποίου ἐρρίγησα

Τὸ διὰ τῆς θύρας εἰσερχόμενον φῶς προσέπι-
πτεν ἐπὶ γραμμῆς μικρῶν γυναικείων κρανίων
ἐπὶ σανίδος ἐν παρατάξει τεθειμένων, ἅτινα μὲ
προσέβλεπον ἀτενῶς διὰ τῶν τετρημένων ὀ-
φθαλμῶν των. Καὶ ἦσαν πολλὰ, πλεῖστα, δια-
κόσια ἴσως!

Πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὸ ἔδαφος ἦτο βαθύτερον
ἐσακαμμένον, ἐφαίνετο δὲ συσσωρευμένος ἐκεῖ κο-
νιορτὸς πολὺς καὶ δίκτυα ἀραχνῶν πεπλεγμένα.

— Ὅποια γίνεται καλόγρηρα, μοι εἶπεν ἡ ἀ-
δελφὴ Μελάνη, βλέπουσα ὅτι παρετήρουν μετὰ
περιεργίας εἰς τὸ βάθος τοῦ χωνευτηρίου, τῆς
κόθου τὰ μαλλιά της καὶ τὰ ρίχνουν ἐκεῖ. Ἐ-
κεῖ θὰ πᾶνε καὶ ἡ δικαίς μου πλεξίδες, προσέ-
θηκεν αἴφνης καὶ ἐμειδίασεν ἐλαφρῶς.

Πράγματι δὲ ἐντὸς τοῦ κονιορτοῦ διέκρινα
ἤδη τρίχας μελαινας, καστανὰς, ξανθὰς καὶ
λευκὰς ἀναμῖξ.

Καὶ ἐσυλλογιζόμενη πόσαι κόμαι πλούσιαι,
στεφανοῦσαι ἄλλοτε μορφὰς περικαλλεῖς, ἐφ'
ὧν θὰ ἔσπυρεν ὑπερηφάνως τὸ κτένιον καλλωπι-
ζομένη κόρη καὶ θ' ἀνέδενε φιλαρέσκως ἐρυθρὰν
ἢ κυανθὴν ταινίαν, πόσαι κόμαι αἰτινες ὑπῆρξαν
εὐώδεις φωλαὶ φιλημάτων εἰς τὰ χεῖλη εὐτυ-
χοῦς μνηστῆρος, ἦσαν τότε ἐρριμμένοι ἐκεῖ ὡς
τόσα ἀπεσχισμένα ῥάκη ζωῆς καὶ εὐτυχίας!

Καὶ αἴφνης ἡ θύρα ἐκλείσθη καὶ ἔμεινα πρὸς
στιγμὴν εἰς τὰ σκοτεινά.

— Φαντασθῆτε νὰ ἐκλείνῃ ἡ θύρα καὶ νὰ μὴ
ξανάνοιγῃς πλεῖα! . .

Εἶπεν ἡ μικρὰ μοναχὴ ἀνοιγούσα τὴν θύραν
καὶ ἐξερχομένη.

— Δὲν εἶνε καθόλου εὐχάριστος ἡ ἰδέα σας,
ἀπεκρίθη γελῶν. Καὶ ἐγέλασε κ' ἐκείνη τὸν
συνῆθη παιδικὸν της γέλωτα ἐπιδεικνύουσα δύο
σειρὰς μαργαριτῶν ὑπὸ τὰ χεῖλη.

— Ποῦ εἶνε τὸ κελλὶ τῆς πρώην ἡγουμένης;

— Θέλετε νὰ πᾶτε;

— Ναί.

— Πηγαίνομε μαζί.

Ἐβαδίζομεν βραδέως, συνομιλοῦντες μετ' οἱ-
κειότητος. Ἡσθάνομην ζωηρὰν συμπάθειαν πρὸς
τὴν κόρην αὐτὴν, ἣτις εἶχε τὴν ἀφέλειαν παι-
δίου καὶ τὴν ἀγαθότητα ἀγγέλου.

— Δὲν θὰ εἶνε καθόλου εὐχάριστος ἡ ζωὴ
ἐδῶ ἄνω, τῇ εἶπον.

— Γιατί τάχα δὲν εἶνε εὐχάριστος; Ἐχομε
τὴν ἐκκλησίαν μας, ποὺ περνοῦμε τόσας ὥρας.
Ἐπειτα συντροφιά δὲν μᾶς λείπει: σμίγομε
δύο τρεῖς καὶ ἑμιλοῦμε, πλέκομε ἢ κεντοῦμε.
Ἐρχοντ' ἡ μέραις καὶ περνοῦν χωρὶς νὰ ταῖς
νοιῶθωμε καλὰ καλὰ.

— Ἄμ' ἡ νύχτες, ἡ χειμωνιάτικες νύχτες;

— Ἡ νύχτες ἀλήθεια, μόνον ἡ νύχτες εἶνε
κομματὶ βαρεαῖς. Πολλαῖς φοραῖς δὲν ἔχω ὑ-
πνο καὶ ξενυχτῶ μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μάτια, βλέ-
ποντας ἐς τὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ τριγύρω μου
ταῖς εἰκόνας τῶν ἁγίων ποῦ κρέμονται ἐς τοὺς
τοίχους τοῦ κελλιοῦ. Μὰ ὅταν ἀστράφτῃ καὶ
βρυντᾷ πολὺ, τότε ἀγριεῖει κανένας περισσό-
τερο μὲ ἐς τὸ σκοτάδι. Κ' ἐγὼ δὲν βρῖσκω ἄλ-
λον τρόπο γιὰ νὰ μὴ φοβοῦμαι παρὰ νὰ ση-
κωθῶ νὰ ξεκρεμάσω τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας,
καὶ νὰ τὴν πάρω κοντὰ μου, ἐς τὸ προσκέφαλό
μου γιὰ συντροφιά. Τὴν ἀγκαλιάζω σφιχτὰ
κ' ἔτσι κοιμοῦμαι ἡσυχῇ ὡς τὴν αὐγή. . .

— Και τί βαθμὸ ἔχετε ;

— Προχθὲς ἔγεινα βρασοφόρος, ὡς τὴν ἡ-
μου δόκιμος. Μ' ἔλεγαν Κατερίνη πρὶν, τὴν
ἄλλαξα καὶ ὄνομα, ἔγεινα Μελάνη.

Ἐίχομεν φθίαση εἰς τὸ κελλίον τῆς πρῶν ἡ-
γουμένης Παδέλας. Ἐσφιγξα τὴν χεῖρα τῆς
ἀγαθῆς ὁδηγοῦ εὐχαριστῶν αὐτήν. Ἄλλ' ἐκείνη
ὕπελαβε :

— Μὰ θὰ σὰς ξεναιδῶ πρὶν νὰ φύγετε. Δὲν
θὰ ἔλθετε εἰς τὸν ἔσπερινόν ;

— Βέβαια.

— Θὰ μὲ ἀκούσετε ποῦ θὰ ψάλω. Νὰ μοῦ
ᾤηται ἀλήθεια ὕστερα ἔχω πολὺ ἄσχημη φωνή ;

— Ναι, ἄμα τελειώσῃ ὁ ἔσπερινός, θὰ σὰς
ᾤω.

* *

Ἡ πρῶν ἡγουμένη δὲν εἶνε καθόλου εὐμορ-
φος. Ἐχει μάλιστα ἡ δυστυχῆς ἀμαυρὰν τὴν
κῆρην τοῦ ἐτέρου ὀφθαλμοῦ καὶ ἡρειπωμένους
τοὺς ὀδόντας. Ἀσθενικὴ δὲ τὴν κρᾶσιν ἡναγ-
κᾶσθη νὰ παραιτηθῇ τῆς ἡγουμενείας πρὸ τοῦ
λήξῃ ἢ πενταετία. Ἐξεπλάγη ὅμως καθ' ὑ-
περβολὴν ὁπότεν εἶδον τὴν ὑποτακτικὴν τῆς,
διότι ἐκάστη μεγαλόσχημος ἔχει μεθ' ἑαυτῆς
ὡς ἀκόλουθον νεαράν τινα καλογραῖαν, δόκι-
μον συνήθως. Δὲν ὑπέθετόν ποτε ὅτι ἦτο δυ-
νατὸν ὑπὸ τὴν καλογηρικὴν καλύπτραν νὰ
κρύπτηται τοιαύτη καλλονή. Ὅχι μικρὰ, συμ-
παθῆς, ὠχρὰ, ὡς ἡ τῆς Μελάνης, ἀλλ' ἀκρι-
βῶς τὸ ἀντίθετον : ὑψηλὴ, ῥοδοκόκκινος, πλή-
ρης νεότητος ἀρρενωπῆς. Ὄνομάζεται Ζωὴ καὶ
εἶνε ἀληθῶς ζωὴ ἐν μέσῳ τῶν νεκρωμένων ἐκεί-
νων ὑπάρξων, αἵτινες τὴν περιστοιχοῦσι.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶνε καστανοὶ, μεγάλοι καὶ
λαμπροὶ, σκιαζόμενοι ὑπὸ ὀφρύων πυκνῶν αἵ-
τινες μὲν συνενοῦνται ἀνωθι τῆς ῥινός, ἔχει
τὰς παρεῖας ῥοδαλάς καὶ ἀπαλῶς γνοῶδεις, ὡς
τὰ ῥοδάκινα, τὰ χεῖλη ὀλίγον παχέα ἀλλὰ
πορφυρᾶ, καὶ φέρει τὴν καλύπτραν μετὰ τῆς
δυνατῆς φιλαρσεκείας παρενθέτουσα μετὰ
τοῦ μελανοῦ αὐτῆς ὑφάσματος καὶ τοῦ προσώ-
που λεπτὴν γραμμὴν λευκοῦ πανίου, ἣτις προσ-
θέτει ἀρρητον θέλγητρον.

Ἐν γένει ἔχει ὀργανισμόν λίαν κοσμικὸν καὶ
ἡμιστὰ καλογηρικόν, τὸ δὲ γλυκύτατον αὐτῆς
στόμα φαίνεται πεπλασμένον μᾶλλον ὅπως
ψάλλει ἄσπρατα τοῦ ἔρωτος ἢ ψαλμοὺς τοῦ
Δαυιδ. Εἶνε ἤδη δόκιμος, μετὰ ἐν ἔτος δὲ ἐλ-
πίζει ὅτι θὰ γείνη βρασοφόρος, διότι μόνον ὁ-
κτῶ ἔτη ἔχει εἰς τὸ μοναστήριον. Ἡ φιλαρέ-
σκεία τῆς δ' ἐκτείνεται μέχρι τοιούτου ση-
μείου, ὥστε σκέπτεται ποῖον εἶνε τὸ ὠραιότε-
ρον ὄνομα, ἵνα ἐκλέξῃ αὐτὸ, ὅταν θὰ κατα-
λίπη τὸ ὄνομά τῆς.

— Μακαρία, δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου. Μοιά-
ζει μὲ τὸ μακαρίτης. Ἡθελα ὄνομα ν' ἀρχίζῃ

παλὶν ἀπὸ ζῆτα, ἀλλὰ δὲν εἶν' ἄλλο ἀπὸ Ζη-
νοβία. Σὰς ἀρέσει αὐτὸ τὸνομα ;

— Μοῦ ἀρέσει, ἀπεκρίθη, ἀλλ' εἶνε καὶ
τόσα ἄλλα ὀνόματα ὠραιότερα.

— Τί ;

— Ἀγάπη ἐξάρνα. Δὲν εἶνε ἀγία Ἀγάπη ;

— Εἶνε ἀγία Ἀγάπη ἀλλὰ δὲν εἶνε καλό...
θυμίζει πολὺ τὸν κόσμον... Καὶ ἀνεστέναξε βα-
θέως.

Τις οἶδε ὁποῖον μυστήριον ἔκρυπτον οἱ λό-
γοι τῆς οὗτοι καὶ ὁ στεναγμός ;

Ἄλλ' ὁ κώδων τῆς ἐκκλησίας σημαίων τὸν
ἔσπερινόν με ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς θελητικῆς
ταύτης συνομιλίας. Ἐχαιρέτισα τὴν γραῖαν
Παδέλαν, ἡτένισα διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν
ὠραίαν Ζωὴν καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸν ναόν.

* *

Ὁ ναὸς τῆς μονῆς τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῆς
Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου οὐδὲν ἔχει τὸ ἰδιά-
ζον ἐκτὸς τῶν ἀπείρων τοιχογραφιῶν, αἵτινες
καλύπτουσιν ὀλόκληρον τὸ ἐσωτερικὸν αὐτοῦ
ἀπὸ ἀνωθεν ἕως κάτω. Περιέχονται δὲ ἐν τῇ
πινακothῆκῃ αὐτῇ οὐ μόνον σκηναὶ ἐκ τῆς πα-
λαιᾶς καὶ νέας Διαθήκης καὶ μαρτυρολόγια ἀ-
γίων καὶ ὁσίων, ἀλλ' ἀκόμη πολλὰ τῶν φρι-
κωδῶν βασιανιστηρίων ὅσα ἐπιβάλλει ὁ ἐν Ἀ-
δου ποινικὸς νόμος εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς.

Ὁ ναὸς εἶνε πλήρης καλογραιῶν ὅπου ἂν
στρέψῃ τις βλέπει καλύπτρας εὐσεβῶς κεκυφί-
ας καὶ ἀκινήτους. Ὀλίγοι μόνον ξένοι ἴ-
στανται ἐν τῷ κέντρῳ μετὰ τῶν ψαλτριῶν.
Εἶνε δ' αἱ ψάλτριαι δέκα ἐν ὅλῳ· πέντε δεξιό-
θεν καὶ ἕτεροι πέντε ἀριστερόθεν. Ἡ ἐκκλησια-
στικὴ μουσικὴ εἶνε κ' ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ μονό-
τονος καὶ κλαυθμηρὰ, ἀλλ' εἰς τὰ χεῖλη νεα-
ρῶν γυναικῶν προσηρμοσμένη προσκτάται γλυ-
κειᾶν τινα μελωδίαν, ἐνίοτε δ' ἀνέρχεται καὶ
μέχρι τῶν φθόγγων ὑψίστης περιπαθείας. Ἰδίως
ὁπότεν ἀπὸ τῶν συντετριμμένων ἐκείνων ψυ-
χῶν πτερυγίζει ὡς ταπεινοτάτη πρὸς τὸν Θεὸν
ἐπίκλησις χάριτος τὸ τρομῶδες καὶ εἰς στε-
ναγμὸν ἀπολήγον *Κύριε ἐλέησον*, ἡ ἐπίκλησις
ἐκείνη φαίνεται τοσοῦτον εἰλικρινῆς, ὥστε αἰ-
σθάνεται τις σχεδὸν τὰ δάκρυα ἀνερχόμενα εἰς
τοὺς ὀφθαλμούς.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔσπερινοῦ ἡσπᾶσθη τὴν
χεῖρα τῆς ἡγουμένης καὶ ἐξῆλθον τοῦ ναοῦ.
Εἰς τὸ κατώφλιον μὲ ἀνέμενε ἡ μικρὰ Μελάνη
διὰ νὰ μὲ ἐρωτήσῃ ἂν ψάλλῃ πολὺ ἄσχημα.

— Ὠραῖα, λαμπρὰ ! εἶπον πρὶν ἢ μοὶ ἀπο-
τείνῃ τὸν λόγον. Ὅχι μόνον δὲν ψάλλετε πολὺ
ἄσχημα, ἀλλ' ἔχετε μάλιστα φωνὴν γλυκειὰ,
γλυκειὰ ὡς πούλι. Φεύγω κατακνηθουσιασμέ-
νος μὲ τὸ μοναστήρι σας.

— Θὰ φύγετε ἀπὸ τώρα ; Δὲν κάθεσθε ἀ-
κόμη ὀλίγο, πάμε εἰς τὸ κελλί μου νὰ τὸ ἰδῆτε.

— Λυποῦμαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ φύγω· ὁ ἀγω-
γιότης φωνάζει πῶς ἀογήσαμε.

— Τότε ἄμα ξανάθετε μοῦ χρωστᾶτε τὴν
ἐπίσκεψι, νὰ μὴν τὸ ξεχάσετε.

— Ποιὸς ξέρει ἂν θὰ ξανάρθω ποτέ;..

— Δὲν λέω κ' ἐγὼ τόρα γλήγορα. Τί θὰ
ζηλέψετε ἐδῶ 'ς τὸ ἔρημο βουνό μας; Ἄλλὰ
ὕστερα ἀπὸ καιρὸ, ἀπὸ χρόνικ... Ἴσως θὰ ζῶ
ἀκόμη ὡς τότε, προσέθηκε θλιβερῶς.

— Μὰ τάχα γιατί νὰ μένετε πάντα ἐδῶ
κλεισμένη; δὲν ἔμπορούσατε νὰ βγῆτε ἄλλο ἀπ'
αὐτὴ τῆ φυλακῆ;

— Ὅταν ἦρθεν ἡ βασίλισσα 'ς τὸ μοναστήρι
ἤμουν δεκαεξὶ ἐτῶν τότε καὶ μοῦκαμε τόσα
γιὰ νὰ μὲ πάρῃ 'ς τὴν Ἀθήνα νὰ μὲ βάλῃ 'ς τὸ
σχολεῖο, καὶ ἂν θέλω νὰ ξαναγυρίσω πάλι 'ς τὸ
μοναστήρι. Ἐγὼ ἄρχισα νὰ κλαίω... Δὲν ἔμπορῶ
νὰ ζήσω 'ς τὸν κόσμον, τὸν τρομάζω, τὸν φοβοῦ-
μαι. Θαρρῶ πῶς ἂν πῆγαινα 'ς ἐ πόλι τῆ δεύ-
τερη ἡμέρα θὰ πέθαινα.

Οὕτως ὁμιλοῦσα μὲ συνώδευσε μέχρι τῆς πύ-
λης τοῦ μοναστηρίου. Μοὶ ἔτεινε τέλος τὴν
χεῖρα εἰς ἀποχαιρετισμὸν—ἀλλ' ἐγὼ ἔφερ' αὐτὴν
εἰς τὰ χεῖλη καὶ ἠσπᾶσθην εὐλαβῶς τοὺς μι-
κρούς της δακτύλους. Μὴ δὲν ἦτο ἀγία ἡ κόρη
ἐκείνη;

Μόλις ἀνῆλθον ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου κ' εὐθύς ἐ-
κείνος ἐκινήθη βήματι γοργῶ. Πρὶν ὅμως παρα-
κάμφω τὴν ὁδὸν ἔστρεψα τελευταῖον τὴν κεφα-
λὴν πρὸς τὴν πύλην τοῦ μοναστηρίου.

Ἡ Μελένη ἦτο ἀκόμη ἐκεῖ.

* *

Τὴν πρωῒαν τῆς ἐπιούσης ἤμην ἐπὶ τῆς πρύ-
μνης τοῦ ἀποπλέοντος ἀτμοπλοίου. Οἱ πλεῖστοι
τῶν ἐπιβατῶν προσέβλεπον ἐκεῖθεν τελευταῖον
ἤδη τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ
ἐσταυροκοποῦντο ἰκετεύοντες τὴν Παναγίαν νὰ
καθησυχάσῃ τὰ κύματα ἵνα ταξειδεύσωμεν κα-
λῶς. Ὡς ἐὰν δ' εἰσηκούσθησαν αἱ δεήσεις αὐ-
ται, τὸ Αἰγαῖον ἠπλοῦτο ἡρεμον, καὶ τὸ ἀ-
τμόπλοιον ὠλισθαίνει γοργῶς ἐπὶ τῶν γλαυκῶν
ὕδατων.

Καὶ μετὰ δύο ὥρας ἡ Τῆνος δὲν ἐφαίνετο
πλέον!..

22 Ἀπριλίου 1883.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ.

Εὐρέθη ἐσχάτως ἐν Ober Lausitz ἐπὶ τῶν με-
θοριῶν τῆς Σαξωνίας καὶ Σιλεσίας τεμάχιον
χρυσοῦ ἀξίας 2,500 φράγκων, ἐφ' οὗ ὑπάρχουσιν
ἐγγεγλυμμένα μορφαὶ μυθολογικαὶ κατὰ τὸν
τύπον τῶν παναρχαίων ἐλληνικῶν σχεδίων.

Ἡ ἐπομένη ζωηροτάτη περιγραφή τῆς Ὀλλανδίας
ἀπεσπᾶσθη ἐκ τοῦ περὶ τῆς χώρας ταύτης συγγράμα-
τος τοῦ διασήμου ἰταλοῦ συγγραφέως Ἐδμόνδου δὲ Ἀ-
μίαις, ἐξ οὗ καὶ ἄλλα κάλλιστα κεφάλαια ἐδημοσιεύ-
θησαν ἄλλοτε ἐν τῇ "Ἐστία". Σ.τ.Δ.

Ἡ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Ὁ παρατηρῶν τὸ πρῶτον μέγαν χάρτην τῆς
Ὀλλανδίας ἀπορεῖ πῶς χώρα οὕτω πεπλα-
σμένη δύναται νὰ ὑπάρχῃ. Κατὰ πρώτην δὲ
ὄψιν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ ἂν εἶνε μᾶλ-
λον γῆ ἢ μᾶλλον ὕδωρ, ἂν ἡ Ὀλλανδία ἀνῆκει
μᾶλλον εἰς τὴν ἠπειρον ἢ εἰς τὴν θάλασσαν.
Βλέπων τὰς ἀκτὰς ἐκείνας, τὰς ἀνεωγμένους καὶ
χθαμαλάς, τοὺς βαθεῖς ἐκείνους κόλπους, τοὺς
μεγάλους ἐκείνους ποταμοὺς οἵτινες χάσαντες
τὴν ὄψιν ποταμῶν φαίνονται φέροντες εἰς τὴν
θάλασσαν νέας θαλάσσας· βλέπων τὴν θάλασ-
σαν ἐκείνην ἣτις, μεταβαλλομένη εἰς ποταμὸν,
διήκει εἰς τὴν ξηρὰν καὶ διαρρηγνύει αὐτὴν εἰς
νησοπελάγη· βλέπων τὰς λίμνας, τὰ ἐκτετα-
μένα τενάγη, τὰς διώρυγας τὰς διασταυρου-
μένας ἀπανταχοῦ, νομίζει ὅτι χώρα οὕτω διε-
σχισμένη μέλλει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ
διαρρηχθῇ καὶ νὰ χαθῇ. Θὰ ἔλεγεν ὅτι χώρα
τοιαύτη μόνους κατοίκους δύναται νὰ ἔχῃ κά-
στορας καὶ φώκας, καὶ φαντάζεται ὅτι οἱ κά-
τοικοι, ἀφ' οὗ ὑπάρχει κόσμος ἔχων τὸ θάρρος
νὰ ἐγκατοικῆ, δὲν θὰ κοιμῶνται μὲ ἡσυχον
νοῦν.

Ταῦτα ἐσκέφθη ὅτε τὸ πρῶτον παρετήρησα
μέγαν χάρτην τῆς Ὀλλανδίας καὶ μὲ κατέλα-
βεν ἡ ἐπιθυμία νὰ μάθω τὸ περὶ τοῦ σχηματι-
σμοῦ τῆς παραδόξου ταύτης χώρας, καὶ ἐ-
πειδὴ ὅσα περὶ αὐτῆς ἔμαθον μ' ἐπεισάν νὰ
συγγράψω τὴν βιβλίον ταύτην, τὰ καταγράφω
ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ταῦτα θὰ πείσωσιν ἄλλους εἰς
ἀνάγνωσιν αὐτῆς.

Περὶ τίνος χώρας ἀγνώστου ἡμῖν συνήθως
ἀποτεινομεν πρὸς τὸν ἰδόντα αὐτὴν τὴν ἐρώ-
τησιν «ὅποια χώρα εἶνε;»

Ὅποια δὲ χώρα εἶνε ἡ Ὀλλανδία εἶπον ἤδη
πολλοὶ ἐν λέξεσιν ὀλίγαις.

Ὁ Ναπολέων εἶπεν ὅτι εἶνε χώρα ἀποτελου-
μένη ἐκ τῶν προεκλύσεων ποταμῶν γαλλικῶν,
τοῦ Ῥήνου, τοῦ Σκάλδου καὶ τῆς Μοζέλας, καὶ
ταῦτα διῆσχυριζόμενος προσήρτησεν αὐτὴν εἰς
τὴν γαλλικὴν αὐτοκρατορίαν. Συγγραφεὺς τις
ὤρισεν ὅτι εἶνε μετὰβασίς τις μετὰξὺ στερεᾶς
καὶ θαλάσσης. Ἄλλος εἶπεν αὐτὴν παμμέγιστον
φλοιὸν γῆς ἐπιπλέοντα ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ἄλλοι
ἀπεκάλεσαν αὐτὴν παράρτημα τῆς παλαιᾶς
γῆς, Κίναν τῆς Εὐρώπης, πέρας τῆς ξηρᾶς καὶ
ἀρχῆν τοῦ Ὠκεανοῦ, μεγίστην σχεδὸν ἰλύος
καὶ ἄμμου· ὁ δὲ Φίλιππος ὁ Β' τὴν χώραν τὴν
πλησιεστάτην εἰς τὸν Ἄδην.

Ἄλλ' ἐπὶ ἐνός τίνος σημείου ὑπῆρξαν ἅπαν-